
Vidriat

Autor:

Data de publicació: 27-10-2014

.

Ceràmica vidriada de la dinastia Tang (618-907 dC) de la Xina medieval.

En ceràmica, es diu vidriat al procés (o tècnica) emprat pels terrissers consistent en aplicar a les peces de fang, després de la seva primera cocció, una pel·lícula o vernís que, després es fa fondre en un forn, prenent una aparença cristal·lina. [nota 1] Queda per tant un recobriment llis i impermeable aconseguit en una segona cocció que ha d'assolir de vuit-cents a mil graus centígrads.

En termes generals d'art, el vidriat és el bany vitri aplicat per diferents procediments després de la seva aplicació mitjançant cocció. [1] Es fa especial referència a dos tipus clàssics de vernís: el estannífer i el plumbífer.

El seu descobriment se situa en el Pròxim Orient on s'ha documentat des de l'any 1500 aC [2]

Composició

Els vidriats estan compostos sempre d'una quantitat variable de sílice. Són el producte de la combinació dels òxids fundents amb la sílice, actuant l'alúmina com estabilitzant.

Els òxids en els vidriats

Els òxids que componen els vidriats han estat dividits en tres grups:

Bàsics: òxid de plom, òxid de sodi, òxid de potassi, òxid de calci, òxid de magnesi, òxid de bari, òxid de liti, òxid de zinc.

Neutres: òxid d'alumini (alúmina, òxid de bor.

Àcids: òxid de silici (sílice), òxid d'estany, òxid de titani, òxid de zirconi

Tipus de vidriats

Els vidriats ceràmics poden classificar atenent a diversos criteris:

En funció del tipus de suport ceràmic sobre el qual s'apliquen o de la tecnologia emprada: pisa, bicocció, monococció porosa, gres, gres porcelànic o porcellana.

En funció del seu aspecte un cop cuit: brillants, mates, metal·litzats, il·lustrats.

En funció dels seus components poden distingir els "fritats" i els "crus".

Fritats

S'anomena fritar al procediment mitjançant el qual es fan insolubles matèries primeres solubles en aigua. La frita és generalment un compost d'òxids o minerals escalfats fins a la seva fusió i refredats bruscament per tal de reduir-los a fragments petits i facilitar la seva posterior mòlta. El principal motiu per a fritar matèries primeres és reduir la seva toxicitat, com ara la dels compostos amb plom.

Crus

Els vidriats crus són aquells en què els òxids o minerals en el compost no han estat prèviament cuits.

Vidriat a la sal

Vidriat tradicional que s'aconsegueix banyant la peça amb sal comuna o escampant sal dins del forn durant la cocció de la ceràmica. Amb aquest procediment s'aconsegueix formar sobre les peces una capa vítria de gruix variable, de gran duresa i resistència als àcids, d'aquí la seva utilització en canals per a desguassos i contenidors de líquids abans de l'aparició del plàstic.

Vidriat alcalí

Dóna com a resultat un to turquesa per contenir en la seva composició coure i sosa o potassa.

Vegeu també

Vernís (ceràmica)

Ceràmica vidrada

Esmalt

Vidre

Maiolica

Referències

Notes

? Tècnicament també es pot definir com vidriat no al procediment sinó al compost d'òxid que s'aplica sobre un suport ceràmic i després s'escalfa fins la temperatura de fusió. Amb el posterior refredat s'aconsegueix formar sobre la peça ceràmica una coberta vítria estable. Per extensió, s'anomena "vidriat ceràmic" a la tècnica d'aplicació i cocció dels vidriats.

Bibliografia

Caro Bellido, Antonio. Diccionari de termes ceràmics i de terrisseria. Agrija Edicions, 2008.
Morales gueto, Joan. Tecnologia dels materials ceràmics. Edicions Díaz de Santos, 2005. ISBN 978-84-79787-226.
Diccionari de materials ceràmics. Subdirecció General de Museus. Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Secretaria General Tècnica. Centre de Publicacions, 2002.
Fatás Cabeza, Guillem. Diccionari de Termes d'Art. Anaya.

[Enllaços externs](#)

[Historia de la mayólica](#)

[English](#)
[Español](#)